

Novetat 1/2019

REIAL DECRET LLEI 28/2018, de 28 de desembre, per la revaloració de les pensions públiques i altres mesures urgents en matèria social, laboral i d'ocupació
 PREFECTURA DE L'ESTAT
 BOE núm. 314, de 29-12-2018
<https://www.boe.es/boe/dias/2018/12/29/pdfs/BOE-A-2018-17992.pdf>

PRINCIPALS ASPECTES EN MATÈRIA D'OCUPACIÓ PÚBLICA DEL REIAL DECRET LLEI 28/2018, DE 28 DE DESEMBRE, PER LA REVALORACIÓ DE LES PENSIONS PÚBLIQUES I ALTRES MESURES URGENTS EN MATÈRIA SOCIAL, LABORAL I D'OCUPACIÓ

A continuació detallem els aspectes principals que, en matèria d'ocupació pública, ha aprovat el Reial decret llei 28/2018, de 28 de desembre, per la revaloració de les pensions públiques i altres mesures urgents en matèria social, laboral i d'ocupació, publicat al BOE núm. 314, de 29 de desembre de 2018¹. En aquest sentit, el Reial decret llei aborda els aspectes següents:

1. Base màxima de cotització (art. 3)	1
2. Regles d'aplicació del SMI als convenis col·lectius (art. 12)	1
3. Suspensió del sistema de reducció de les cotitzacions per contingències professionals per disminució de la sinistraltat laboral. (Disposició addicional 3ª)	2
4. Seguretat Social de les persones que desenvolupen programes de formació i pràctiques no laborals i acadèmiques (Disposició addicional 5ª)	3
5. Contractes per a la formació i l'aprenentatge subscrits amb alumnes treballadors en els programes públics d'ocupació i formació, incloent els programes de escoles taller, cases d'ofici i tallers d'ocupació (Disposició transitòria 5ª i disposició derogatòria, apartat 2)	3
6. Clàusules de jubilació obligatòria (Disposició final 1ª)	4
7. Col·laboració voluntària de les empreses a la gestió de la Seguretat Social (Disposició final 2ª + Disposició transitòria 4ª)	4
8. Contractes de caràcter temporal que de durada igual o inferior a 5 dies (Disposició Final 2ª)	5
9. Modificació de la tarifa per a la cotització per accidents de treball i malalties professionals (Disposició final 5ª)	5

1. Base màxima de cotització (art. 3)

S'estableix que durant l'any 2019, base màxima de cotització a la Seguretat Social serà de 4.070,10 euros mensuals.

2. Regles d'aplicació del SMI als convenis col·lectius (art. 12)

Segons determina l'art. 1. del RD 1462/2018, de 21 de desembre (BOE núm. 312, de 27-12-2018) el SMI per 2019 és de 900 euros/mes o de 30 euros/dia². El que significa que el SMI de 2019 ha patit un increment d'un 22,3% respecte del SMI de 2018³. Aquesta pujada ha afectat a tots els treballadors que en còmput anual cobrin menys de 12.600 € i treballin a jornada completa⁴. Essent indiferent que es tingui dret a quatre pagues extres o que estiguin prorratejades, doncs el que cal revisar és el salari anual perquè així ho estableix l'article 27 de l'Estatut dels treballadors (ET) quan determina que la revisió del salari mínim interprofessional

¹ <https://www.boe.es/boe/dias/2018/12/29/pdfs/BOE-A-2018-17992.pdf>

² <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-17773>

³ Que segons l'art. 1 del RD1077/2017, de 29 de desembre (BOE núm. 317, de 30-12-2017) era de 735, 9 euros/mes o de 24,53 euros/dia: <https://www.boe.es/boe/dias/2017/12/30/pdfs/BOE-A-2017-15848.pdf>

⁴ El que donarà dret a un salari mensual brut amb pagues prorratejades de 1050 euros/mes o 900 euros/mes si es paguen 14 pagues, sempre que es treballi 40 hores al mes.

no afectarà l'estructura ni la quantia dels salaris professionals quan aquests, en el seu conjunt i còmput anual, siguin superiors a aquell. Si es treballa a temps parcial (menys de 40 hores setmanals) caldrà ajustar el SMI a la jornada efectivament treballada.

Com el SMI de 2019 s'ha vist incrementat de forma important, es RDL fixa unes regles per tal que els convenis col·lectius assumeixin aquest canvi. En aquest sentit el RDL determina que, **el nou SMI de 2019 no és aplicable als convenis col·lectius vigents a data d'entrada en vigor del RDL, que utilitzin el SMI com a referència per determinar la quantia o l'increment del salari base o de complements salarials.**

En aquest cas, excepte que les parts legitimades acordin un altre cosa, la quantia del SMI de 2019 serà la següent:

Tipus conveni	Regla fixada pel RDL	Quantitat
Convenis col·lectius vigents a 01-01-2017	SMI establert al RD 1171/2015, de 29 de desembre, pel qual es fixa el SMI per a 2016, incrementat en 2% d'acord amb l'objectiu a mitjà termini d'inflació del Banc Central Europeu	$655,20 + 13,10 = 668,60$ euros
Convenis col·lectius que van entrar en vigor després l'01-01-2017 i que continuaven vigents a 26-12-2017	SMI establert en el RD 742/2016, de 30 de desembre, pel qual es fixa SMI per a 2017 incrementat en 2%, d'acord amb l'objectiu a mitjà termini d'inflació del Banc Central Europeu	$707,70 + 14,15 = 721,85$ euros
Convenis col·lectius que van entrar en vigor després del 26-12-2017 i vigents a 28/12/2018	SMI l'establert en el Reial Decret 1077/2017, de 29 de desembre, pel qual es fixa el SMI per a 2018	735,90 euros

Es tracta doncs d'una pujada automàtica no subjecte a negociació i que l'empresari ha d'aplicar automàticament. És a dir, cal tenir present que en aplicació de l'ET cap conveni col·lectiu pot contemplar un salari inferior al SMI que determini el Govern de l'Estat, i en conseqüència tots aquells treballadors que percebin un salari inferior hauran de veure incrementada la seva nòmina sense necessitat de que el conveni afectat publiqui les noves taules salarials.

També cal tenir present que si el treballador percep un salari superior als 900 euros és necessari comprovar si li afecta la pujada del SMI doncs pot tenir complements retributius (plus per idiomes, plus per dedicació, plus vestimenta, etc...) que no tenen naturalesa salarial, i que no serveixen per compensar i absorbir la millora que ha d'experimentar el salarial base i els complements de naturalesa salarial. Per contra, el anomenats "complements personals" o "complements conveni", segons la jurisprudència, sí que tenen naturalesa salarial, i poden ser absorbits i compensats per la millora del SMI.

Finalment, és necessari apuntar que tot i que el salari no pugi per tots els treballadors, tots els treballadors sí que es beneficiaran indirectament, perquè s'apujarà la quantitat de salari protegida i que no pot ser embargada, així com els límits salarials que està obligat a garantir el FOGASA.

3. Suspensió del sistema de reducció de les cotitzacions per contingències professionals per disminució de la sinistralitat laboral. (Disposició adicional 3ª)

Queda suspès per les cotitzacions que es generin durant l'any 2019, el sistema de reducció de les cotitzacions per contingències professionals a les empreses que hagin disminuït de manera considerable la sinistralitat laboral. Aquest sistema estava regulat pel Reial Decret 231/2017, de 10 de març, i es coneixia

com a “sistema d’incentius Bonus”⁵. La suspensió s'estendrà fins que el Govern procedeixi a la reforma de l'esmentat Reial decret, que s'haurà de produir al llarg de l'any 2019.

4. Seguretat Social de les persones que desenvolupen programes de formació i pràctiques no laborals i acadèmiques (Disposició adicional 5ª)

Les persones que realitzin pràctiques formatives en empreses, institucions o entitats incloses en programes de formació, la realització de pràctiques no laborals en empreses i la realització de pràctiques acadèmiques externes determina la inclusió en el sistema de la Seguretat Social encara que no siguin remunerades. Aquestes persones quedaran compreses en el Règim general de la Seguretat Social, com assimilades a treballadors per compte aliè, amb exclusió de la protecció per desocupació. Aquestes pràctiques comprenen:

- les realitzades tant per alumnes universitaris de titulacions oficials de grau i màster
- les realitzades per alumnes de formació professional de grau mitjà o superior.

El compliment de les obligacions en matèria de Seguretat Social correspon:

a) En el cas de pràctiques i programes formatius remunerats, a qui correspongui d'acord amb la normativa aplicable en cada cas.

b) En el cas de pràctiques i programes formatius no remunerats, a l'empresa, institució o entitat en què es desenvolupin aquells, llevat que en el conveni o acord de cooperació que, si escau, se subscriu per a la seva realització es disposi que aquestes obligacions correspondran al centre educatiu en el qual els alumnes cursin els seus estudis.

La cotització a la Seguretat Social s'efectuarà, en tot cas, aplicant les regles de cotització corresponents als contractes per a la formació i l'aprenentatge. Però no existirà la obligació de cotitzar per les contingències de desocupació, ni al Fons de Garantia Salarial ni per formació professional.⁶

La inclusió en el sistema de la Seguretat Social es produirà a partir del dia 1 del mes següent al de l'entrada en vigor de la corresponent norma reglamentària de desenvolupament.

5. Contractes per a la formació i l'aprenentatge subscrits amb alumnes treballadors en els programes públics d'ocupació i formació, incloent els programes de escoles taller, cases d'ofici i tallers d'ocupació (Disposició transitòria 5ª i Disposició derogatòria, apartat 2)

L'apartat 2 de la disposició derogatòria única estableix la derogació de l'apartat 2 de la DA 2ª de l'ET, que regulava l'acció protectora de la Seguretat Social en els contractes per a la formació i l'aprenentatge subscrits amb alumnes treballadors en els programes d'escoles taller, cases d'oficis i tallers d'ocupació, indicant que comprenia les mateixes contingències, situacions protegides i prestacions que per a la resta de treballadors contractats sota aquesta modalitat a excepció de la desocupació (en aplicació de l'art. 11.2.h) del TRLGSS).

Per la seva banda, la DT 5ª del RDL estableix que la cobertura de la contingència de desocupació en aquests contractes serà d'aplicació als contractes que se subscriu a partir l'1 de gener de el 2019. I pel que fa als contractes vigents a la data, així com les seves pròrrogues, mantindran la exclusió de la desocupació al registrar-se per la normativa a l'empareda de la qual es van concertar.

⁵ El sistema d'incentius Bonus, volia incentivar les empreses perquè: a) Contribuïssin de forma eficaç i contrastable a la reducció de la sinistralitat laboral; b) Dugessin a terme actuacions efectives en la prevenció dels accidents laborals i de les malalties professionals. I el premi o l'incentiu consistia en la reducció en un %% del import de les quotes per contingències professionals de l'empresa durant el període d'observació, sempre que complís uns requisits determinats.

⁶ Respecte de les persones que desenvolupen programes de formació, pràctiques no laborals en empreses i pràctiques acadèmiques externes, que tinguin caràcter remunerat, no cal realitzar actuacions addicionals a les que actualment estan establertes. És a dir, s'identifiquen amb els valors del camp RELACIÓ LABORAL DE CARÀCTER LABORAL, segons escaigui, 9922-PROGRAMES FORMACIÓ retribuïts, 9923-PRÀCTIQUES NO LABORALS retribuïdes o 9928-pràctiques acadèmiques externes retribuïdes. Respecte de les persones que desenvolupen programes de formació, pràctiques no laborals en empreses i pràctiques acadèmiques externes, que no tinguin caràcter remunerat, les actuacions en l'àmbit d'afiliació i al àmbit de la liquidació de quotes s'establiran un cop publicada al Butlletí Oficial de l'Estat la norma reglamentària de desenvolupament.

Finalment, la DF 2ª, apartat set, modifica l'apartat 2 de l'art. 249 del TRLSS en relació a l'acció protectora i cotització dels contractes per a la formació i el aprenentatge, substituint les especialitats en matèria de cotització existents fins aquest moment, per l'exempció en tots els contractes per a la formació i l'aprenentatge de la cotització en concepte de formació professional.

En conseqüència, els contractes per a la formació i l'aprenentatge subscrits amb alumnes treballadors en els programes d'escoles taller, cases d'oficis i tallers d'ocupació tindran a partir l'1 de gener diferents exclusions en la cotització en funció de la data de la seva formalització⁷:

- Els formalitzats amb anterioritat a 01-01-2019 mantindran l'exclusió de la desocupació i estaran exempts de la cotització per formació professional.
- Els formalitzats des de l'01-01-2019 estaran exemts de la cotització per formació professional

6. Clàusules de jubilació obligatòria (Disposició final 1ª)

El Reial decret retorna la capacitat dels convenis col·lectius d'establir jubilacions obligatòries per edat. En aquest sentit, la DA 10ª del TRLET que ara es modifica permet que els contractes que s'extingeixin siguin reemplaçats, en certes condicions legals, per noves contractacions de desocupats o per transformacions de temporals en indefinits o de treballadors contractats a temps parcial per contractacions a temps complet. És a dir, és recuperar una capacitat convencional d'establir una edat de jubilació però aquesta resta sotmesa a condicions de política d'ocupació.

En aquest sentit, es modifica la disposició addicional desena del TRLET, que queda redactada en els termes següents:

«Els convenis col·lectius podran establir clàusules que possibilitin l'extinció del contracte de treball pel compliment per part del treballador de l'edat legal de jubilació fixada en la normativa de Seguretat Social, sempre que es compleixin els requisits següents:

a) El treballador afectat per l'extinció del contracte de treball ha de complir els requisits exigits per la normativa de Seguretat Social per tenir dret al cent per cent de la pensió ordinària de jubilació en la seva modalitat contributiva.

b) La mesura ha de vincular-se a objectius coherents de política d'ocupació expressats en el conveni col·lectiu, com ara la millora de l'estabilitat en l'ocupació per la transformació de contractes temporals en indefinits, la contractació de nous treballadors, el relleu generacional o qualssevol altres dirigides a afavorir la qualitat de l'ocupació. »

7. Col·laboració voluntària de les empreses a la gestió de la Seguretat Social (Disposició final 2ª i Disposició transitòria 4ª)

L'apartat dos de DF 2ª del RDL modifica l'art. 102 de la LGSS i suprimeix la lletra b) de l'apartat 1, i extingeix, per tant, la col·laboració voluntària que consistia a assumir directament el pagament, a càrrec de l'empresa, de les prestacions econòmiques per incapacitat temporal derivada de malaltia comuna o accident no laboral. D'altra banda, la DT 4ª estableix que les empreses que, a 31-12-2018, estiguessin acollides a aquesta modalitat de col·laboració, cessaran en la mateixa amb efectes de 31-03-2019, havent de procedir, en el

⁷ Per tant, i en relació a aquest tipus de contractes, no es necessari realitzar actuacions addicionals a les actualment establertes en l'àmbit d'afiliació. Aquests treballadors s'han de seguir identificant en les seves altes a través dels valors que s'indiquen a continuació del camp RELACIÓ LABORAL DE CARÀCTER ESPECIAL: 9911: ALUMNES TREBALLADORS PROGRAMES ESCOLA TALLER; 9912: ALUMNES TREBALLADORS PROGRAMES CASES D'OFICI; i 9913: ALUMNES TREBALLADORS PROGRAMES TALLERS D'OCUPACIÓ. I pel que fa a la liquidació La liquidació de quotes d'aquests treballadors es realitzarà com en l'actualitat, mitjançant la sol·licitud d'esborrany de la liquidació. El sistema ha de calcular automàticament l'exclusió de la desocupació i per formació professional per a aquells alumnes treballadors amb els quals s'hagi formalitzat un contracte amb anterioritat al 1 de gener de 2019 (Peculiaritat / Fracció de quota 0979); i calcularà automàticament la quota per desocupació i l'exclusió per formació professional per a aquells alumnes treballadors amb els quals es formalitzi un contracte a partir de l'1 de gener de 2019 (Peculiaritat / Fracció de quota 0978). En el Sistema d'autoliquidació de quotes la cotització pels alumnes treballadors amb contractes subscrits a partir l'1 de gener de 2019, s'identificarà informant el col·lectiu 4296 al camp 1269 del segment DAT, segons s'informa a la pàg. 5 del Butlletí "Notícies Red" 1/2019 (<http://www.seg-social.es/wps/wcm/connect/wss/7a486b0e-a425-4ddb-abf3-ad85ac54b7e5/BNR+1-2019.pdf?MOD=AJPERES&CVID>).

termini dels 3 mesos següents al cessament, a efectuar la liquidació de les operacions relatives a la col·laboració. I respecte dels processos d'IT derivats de malaltia comuna i accident no laboral que es trobin en curs a la data del cessament -31 de març de 2019-, la responsabilitat del pagament del subsidi derivat dels mateixos seguirà corresponent a l'empresa col·laboradora fins a la data d'extinció de la IT o, si escau, de la prolongació dels seus efectes econòmics, sense que, en aquests casos l'empresa pugui compensar-se en les corresponents liquidacions de les cotitzacions a la Seguretat Social.

Les empreses afectades per l'indicat anteriorment podran optar, abans l'01-04-2019, per formalitzar la protecció de la prestació econòmica per IT derivada de malaltia comuna i accident no laboral amb la mútua col·laboradora amb la Seguretat Social amb la qual hagin formalitzat la cobertura de les contingències professionals o mantenir-la amb l'entitat gestora. Aquesta opció s'ha de presentar davant qualsevol seu de l'Administració de la Seguretat Social.

8. Contractes de caràcter temporal que de durada igual o inferior a 5 dies (Disposició final 2ª)

L'apartat 4 de la DF 2ª del RDL modifica l'art. 151 del TRLGSS establint que en els contractes de caràcter temporal de duració igual o inferior a cinc dies, la quota empresarial a la Seguretat Social per contingències comunes s'incrementarà en un 40%. En conseqüència, i pel que fa als treballadors afectats per l'increment del 40%, els únics treballadors als quals no és aplicable l'increment són aquells inclosos en el sistema especial per a treballadors per compte d'altri agraris del Règim General⁸.

9. Modificació de la tarifa per a la cotització per accidents de treball i malalties professionals (Disposició final 5ª)

La disposició final cinquena del RDL modifica, amb efectes d'1 de gener de 2019, la DA 4ª de la Llei 42/2006, que regula la tarifa per a la cotització per accidents de treball i malalties professionals. Però en tot cas, i des del punt de vista de la cotització i liquidació e quotes no cal realitzar, amb caràcter general, actuacions de cap tipus⁹.

⁸ Actuacions en l'àmbit de cotització i liquidació de quotes: pels usuaris del sistema "SLD" i "RED Directo" el càlcul de l'increment de la cotització en els contractes de curta durada, iguals inferiors a 5 dies, per a les liquidacions de períodes de liquidació iguals o superiors a gener de 2019 es realitzarà de forma automàtica. S'identificarà l'increment com en l'actualitat (mitjançant la peculiaritat / fracció de quota 0503) i el seu càlcul s'aplicarà al concepte econòmic existent en l'actualitat (531-Increment cotització contracte temporal). I pels usuaris de "RED Internet" resultarà necessari que l'usuari identifiqui aquesta circumstància en el fitxer FAN, tal com venia informant per als contractes de durada inferior a 7 dies mitjançant l'anotació del valor "C" al camp 1120. Aquesta informació ha estat extreta de la pàg. 8 del Butlletí "Notícies Red" 1/2019 (<http://www.seg-social.es/wps/wcm/connect/wss/7a486b0e-a425-4ddb-abf3-ad85ac54b7e5/BNR+1-2019.pdf?MOD=AJPERES&CVID>).

⁹ Vid. pàg 9 del Butlletí "Notícies Red" 1/2019 (<http://www.seg-social.es/wps/wcm/connect/wss/7a486b0e-a425-4ddb-abf3-ad85ac54b7e5/BNR+1-2019.pdf?MOD=AJPERES&CVID>).